

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΡΗΓΑ ΠΑΛΛΗΜΗΔΗ 4, ΤΗΛ. 30.297 ||| ΙΔΡΥΤΗΣ: Κ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΔΑΚΗΣ ||| ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝΤΩΝ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ||| ΣΑΒΒΑΤΟ 25 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Του Κ. Θ. ΔΗΜΑΡΑ

Ο αγώνας που ζούμε τώρα, που μας έχει αφαιρέσει ολόψυχους, χωρίς διακρίσεις σε μίαν έννοια εξαιρετική για την ιστορία μας, ο αγώνας αυτός που αποτελεί κιάλας ο ίδιος μία νίκη ασύγκριτη, είναι μέσα στη ροή της ιστορίας μας μία στιγμή, όπως μία στιγμή υπήρξε και ο πολυχρόνος Αγώνας του Εικοσιένα. Στιγμή άψογη, μοναδική, αποφασιστική δεν πρέπει να αφήσουμε να μας φύγει. Ο στρατιώτης που πολεμάει στο μέτωπο, που προσφέρει τη ζωή του ανεπιφύλακτα, δίνει το μέτρο του έργου που μας έλαχε. Κάποτε, δεν ξέρω μετά πόσο καιρό, θα γυρίσει πίσω και θα μάς ρωτήσει:

«Τι έκανατε; Σας άφησα μία Ελλάδα ξανωμένη από τη θεία αποστολική πνοή; πολέμησα και της εξασφάλισα την τιμή της, τη ζωή της; όταν έφυγα, άφησα πίσω μου ένα λαό με θάβειά τη συνείδηση της ιστορικής του εθιμικής Ένα λαό που χωρίς καμμιάν ασταξία είχε ακριβώς σταθείσει την σημασία και την θωρότητα του ύψιλου έργου που άδισταγα είχε αναλάβει. Τα παιδιά κ' οι γυναίκες καμάρωναν, αδάκρυτα, που φεύγαμε άνδρες, γυναίκες, παιδιά πρόσφεραν τη δουλειά τους, τα ρουχικά τους, τα χρήματά τους στις ανάγκες του Κοινού, σύμβολα της ψυχικής τους κοινωνίας. Κανείς δεν έμεινε τρίτος, θεατής ψυχρός ή και θερμός. Τι την έκανατε την άνθιση αυτή που σας άφησα; Τι την έκανατε αυτή την Πίστη, που' εγώ πολέμησα για να τη σώσω;» Κι' ύπερα ακόμη θα έρθουν τα παιδιά μας, τα παιδιά των παιδιών μας, οι μελλούμενες γενεές και θα κρίνουν το έργο που θα έχουμε επιτελέσει την ώρα που τα αδέρφια μας πολεμούσαν. Κι' όχι μόνο θα το κρίνουν, αλλά θα πρέπει να το ζούν και να το κάνουν, να ζήσουν για πάντα το έργο της στιγμής αυτής αν φανούμε άνταξιοί της, αν φανούμε άξιοι της αποστολής μας.

Εται τιθέται το ζήτημα που έχουμε να λύσουμε. Κι' η λύση που πρέπει να προσηλωτούμε εύκαιρες σπάνια τις γνώριζαν ο λαός, ούτε μια φορά στον κάθε αιώνα. Ένοσω γίνεται ο πόλεμος, μέσα από τον ίδιον τον πόλεμο έχουμε να βρούμε τα όπλα της αόρατης κοινωνίας. Το ψυχικό ξέρισμα που παρέχεται, ο παλμός ο ενιαίος του λαού, δίνουν την ευκαιρία για τις μεγάλες αλλαγές που έκατο χρόνο έλευθερη ζωή δεν μπόρεσε να λύσει. Η στιγμή είναι επίσημη. Μεγάλα έργα του εσωτερικού κόσμου, πρέπει να ανταποκριθούν στις μεγάλες πολεμικές πράξεις, μέσα στη σιωπή του εργαστηρίου μας, αφού ο καθένας μας θα έχει προσφέρει την ημέρα ότι μπορεί για τις άμεσες ανάγκες του πολέμου, θα πρέπει τη νύχτα να εαγρυνώσουμε, για να ξαναλήσουμε σε βάθος και σε πλάτος τις δυνατότητες του αιώνα Έλληνικού. Δεν ταιριάζει η εύτελεια της πηχίρης-φυλλάδας του δρόμου και το εξημμένο άρθρο στο μεγαλείο και στην αξιοπρέπεια της εθνικής αυτής εξομήςσεως για τα ύψηλότερα ανθρώπινα ιδανικά. Στο σκληρό έργο του πολέμου πρέπει να συντονισθεί σκληρή πνευματική προσπάθεια που να δώσει καρπός ανάλογους με τη νίκη. Παρόμοια περίπτωση έτοςάσε έναν Σολωμό δεν μπορούμε εμείς να την πάρουμε αφήφιστα. Θα δώσουμε όπ' μας ζητήσει η Πολιτεία, κι' αν μπορούμε και πριν μας το ζητήσει και παράλληλα θα θεμελιώσουμε πνευματικό σύστημα άξιο να δεχθεί την καινούργια Ελλάδα του μεταπολέμου.

Ο πόλεμος αυτός είναι κατ' εξοχήν πόλεμος Ιδεολογικών. Ποτέ άλλοτε, από τον καιρό των θρησκευτικών πολέμων ως σήμερα δεν παρουσιάστηκε παρόμοιο φαινόμενο, να ύψωθούν αντιμέταποι οι λαοί, άλλοι για να επιβάλλουν την ανθρωπότητα, ένα σύστημα ζωής και άλλοι για να το απορρίψουν. Το σύστημα που θέλει να επιβάλει ο Ιταλικός φασισμός, σπληνιμένο στις αρχές του δόλου και της βίας, αφού θεωρητικά το καταδικάζαμε, το βλέπουμε κιάλας τώρα που οδηγεί στην άνοδο ενέθεση και στην άτιμη κατάρρευση. Άλλά μπροστά στα σύμβολα αυτά, εμείς — καθώς πολλές φορές έχει λεγθεί — δεν μπορούμε να στήσουμε τα φθαμένα Ιδανικά ενός κόσμου που άνηκει στα περασμένα: ούτε η συνείδηση, ούτε η ιστορία, ούτε η ανάγκη της ζωής που προωρεί, το επιτρέπουν. Στα αιώνα σύμβολα της δικαιοσύνης και της ανάγκης που καταδιωγμένα από τον φασισμό ήρθαν για άλλη μία φορά στην Ελλάδα να θρουν έρεϊούα και υπεράσπιση, θα πρέπει να δώσου-

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 7)

Ο καθολικός χαρακτήρας

ΚΑΘΕ ΑΛΗΘΙΝΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑΣ

Του ΔΗΜ. ΔΑΝΙΗΛΙΔΗ

Κάτω από τα πλήγματα των ηρωικών μας Ισολομάχων άρχίζει να σωριάζεται ο έχθρος και μαζί με αυτόν το κράτος του ψεύδους και της τυραννίας. Οι λαοί που τρομοκρατημένοι γονατίζανε χθές ακόμα μπροστά στο εξοπλισμένο έγκλημα, σηκώνουν το κεφάλι και στρέφουν το βλέμμα προς την Ελλάδα, ζητώντας ν' ανιλήσουν από την αιώνα πηγή του Έλληνικού θαύματος.

Οι λαοί βλέπουν ν' αποκαλύπτεται μπροστά στα μάτια της ψυχής τους η Ελλάδα, μονάχα η Ελλάδα, όλη φώς και πνεύμα, όπως την ξαίρουν από την ιστορία κι' όπως την αναμένανε σήμερα οι καλύτεροί τους: ενσάρκωση του πανάρχαιου αγώνα κατά της ύλικής βίας, έστια της ελευθερίας, μητέρα και σπινάμα τέκνων της θυσίας, που γεννά τη ζωή.

Απεγνωσμένοι από το χάος που άφηκεν η χρεωκοπία του πνευματικού και ηθικού τους κόσμου αναζητούν και ζουνε ξανά στην Ιστορία των Έλλήνων τα πεπρωμένα της καλύτερης ανθρωπότητας.

Βρισκόμαστε στις παραμονές μιας πνευματικής στροφής και συνάμα μιας καινούρ-

γιας ελληνικής ακτινοβολίας.

Είναι καλό, άκολουθώντας τον αιώνα ρυθμό της ελληνικότητας, που σφύζει ολόζωντανη στο άγιο αίμα που χύνεται προσφορά στο βωμό της Πατρίδας, ν' ανέθουμε ψηλά, ίσαμε την άδοξη πηγή, ίσαμε τον Ήλιο της Έλληνικής Ίδέας, να βαφτιστούμε στο θεϊκό του φώς, και, εξαγνισμένοι από την πνευματική ξενοκρατία, που συχνά μας έκανε να χάνουμε μέσα στο θόρυβο και την άκοσμία άνεδαφικών άγροαιών όλισμών και πνευματισμών, εθνικισμών, διεθνικισμών κι' άλλων παρόμοιων έγκεφαλισμών, τόν καλύτερον εαυτό μας, ν' αποκτήσουμε συνείδηση των μεγάλων καθολικών δυνάμεων του Έλληνισμού.

Με τον Έλληνισμό έυπνά για πρώτη φορά το Πνεύμα από το βαθύ όνειρο της Ανατολής, που δειλή έσβυνε μέσα στο αίσημα και τη φαντασία, η δούλη λάτρευε τη δύναμη.

Με τον Έλληνισμό λυτρώνεται ο Άνθρωπος από τη βαρεία μέθη του Μεσαίωνα

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 7)

ΟΙ ΔΑΦΝΟΣΤΕΦΑΝΩΤΟΙ ΠΟΙΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

Του ΤΕΡΕΝΤΙΟΥ ΣΠΕΝΣΕΡ

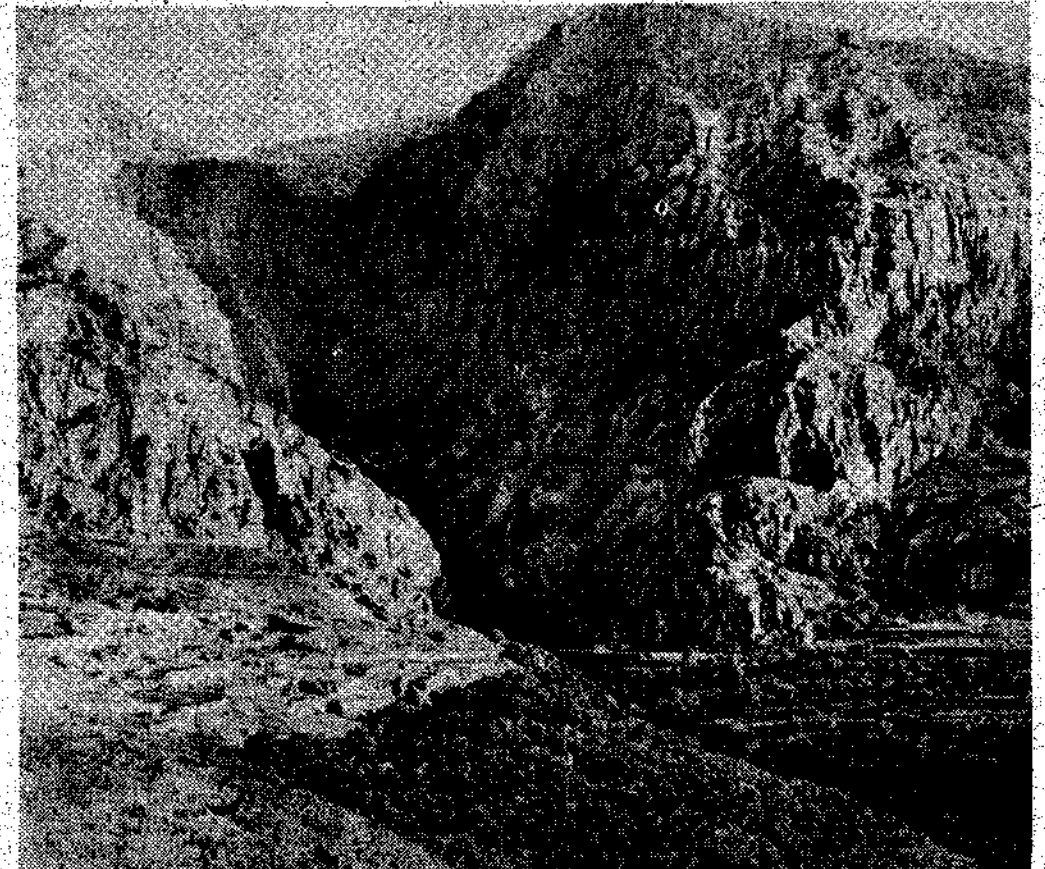
Η ύπαρξη ιδιαίτερου αξιώματος για τον Δαφνοστεφάνωτο Ποιητή του Βασιλέα είναι, μου φαίνεται, κάτι που κάνει πολλούς ξένους να χαμογέλουν ειρωνικά. Μέσα στη διωμηχανοποίηση και στο συγχρονισμό της Αγγλίας διασφαλίσει κανείς, ακόμα και την μεσαιωνική έποχή. Γιατί ο Δαφνοστεφάνωτος ποιητής είναι μεσαιωνική προσωπικότητα. Ήταν μέλος του Βασιλικού Οίκου και πληρωνόταν για τις υπηρεσίες του σαν επίσημος ποιητής, που άπρεπε να γράφει ποιήματα, ώδες κλπ., πάνω σε σημαντικά γεγονότα, όπως είναι οι στρατιωτικές νίκες, τα γενέθλια μελών της Βασιλικής Οικογένειας, οι επισκέψεις ξένων πρεσβευτών, κλπ. Σήμερα όμως στον εικότοδόν αιώνα, η θέση του Δαφνοστεφάνωτου Ποιητή προσηλωται από τον Βασιλέα σ' έναν από τους διαπρεπέστερους ποιητές. Του δίνονται χρονιαίως μισθός και κρατάει τη θέση δύο ζεϊ.

Σχεδόν κάθε μεσαιωνικός μονάρχης είχε κι' έναν στιχοπόλο στην άκολουθία του. Ο Ριχάρδος ο Λεοντόκαρδος είχε έναν ποιητή

του 13ου αιώνα, τον Γουλιέλμο τον Προσκυνητή, που τον άκολουθήσε στα ταξίδια του στην Ανατολή. Ο Τζέφρη Τάσσερ, ο πατέρας της Αγγλικής Ποίησης, έπαιρνε σύνταξη και κάθε χρόνο ένα βαρέλι κρασί από τον Βασιλέα. Αυτό το βαρέλι για τον Δαφνοστεφάνωτο Ποιητή καθιερώθηκαν από την παράδοση — ένα χρηματικό ποσό για κάθε χρόνο κι' ένα βαρέλι κρασί. Άργότερα, καθορίστηκε ότι το βαρέλι έπρεπε να έχει κρασί από τα Κανάρια Νησιά. Δεν είναι εύκολο να ηγήσουμε γιατί του έδιναν κρασί. Ίσως, εϊθεία, προορίζονταν για να του δίνει έμνηυση.

Ο Έντμοντ Σπένσερ, ο ποιητής της «Νεοιδιοβασίλισσας» διορίστηκε στο αξίωμα αυτό από τη βασίλισσα Έλισάβετ, αλλά δεν φαίνεται να έγραφε επίσημα ποιήματα. Με τον πνεύμα του μεγάλο σύγχρονο του Σαίξπηρ και του Δαφνοστεφάνωτου Ποιητή μονιμοποιήθηκε και από τότε έεακόλουθησε σπουδαίως μέχρι σήμερα. Βέβαια, πολλοί από τους μεγαλύτερους ποιητές δεν

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 2)

Δελφίνι. Οι Φαειροσίδες και η Κασταλία.

Ο ΜΠΕΡΝΑΡ ΣΩ

ΤΟΥ R. A. CLOSE

«Ιωάννα (σηκώνεται με άπόγνωση και άγριο θυμό): Δεν θα έ ελευθερώσετε, λοιπόν; ... Άνάψτε τη φωτιά σας νομίζετε ότι τη φοβούμαι όσο φοβούμαι τη ζωή του ποητικού του φυλακισμένου στην τρύπα; Οι φωνές που άκουσα είχαν δίκιο. Μου ύποσχθήκατε τη ζωή μου, αλλά μου λέγατε ψέματα. Νομίζετε πως ζωή είναι νασαι νεκρός σαν την πέτρα. Δεν φοβούμαι ούτε το ξερό ψωμί και το νερό. Μπορώ να ζήσω με ξερό ψωμί πότε ζήτησα περισσότερα; Δε με στενοχωρεί να πίνω μονάχα νερό, όταν το νερό είναι καθαρό. Το ψωμί δεν μου φέρνει λύπη και το νερό δεν μου είναι καμμός. Άλλά να με κλείσετε έξω απ' το φός του ουρανού κι' απ' το θέαμα των άγρων και των λουλουδιών — να δένετε τα πόδια μου με αλυσίδες, ώστε να μη μπορώ ν' άνεβαίνω στο άλλογο με τους στρατιώτες και να σκαρφαλώνω στα δούνα — να με κάνετε να άνανέω θρώμικη ύγρασία και σκοτάδι — και να με τραβάτε απ' το κόβει τι που με φέρνει στην άγάπη του Θεού, όταν η κακία κι' η θλακεία σας με σπρώχνουν να τον μισώ — δλ' αυτά είναι χειρότερα κι' από την κάμινά της Βίβλου που την είχαν κορρώσει έφτά φορές» (Από το δράμα του ΣΩ «Η Άγία Ιωάννα»).

Και σαν την Ιωάννα, έτσι κι' ο ΣΩ θα ήταν τελείως εχαρακτημένος με σκέτο νερό και ψωμί — είναι χορτοφάγος και άσκητικώτατος άνθρωπος πάντα — όταν αυτά μπορεί να του εξασφαλίσει την ελευθερία του. Η σαν τον Έλληνα που του ύποσχθήκαν μεγάλο μισθό αν πάει να δουλέψει τους Ιταλούς στα Δαδεκάνησα, μπορούσε κι' ο ΣΩ κάλλιστα να πει: «Καλύτερα σκληρό ψωμί ελευθερος, παρά γλυκόμισα στη σκλαβιά».

Στην έποχή μας τον Γεώργιο Μπερναρ ΣΩ συχνά τον θεωρούμε σαν γελοιοποιό, που σηκώθηκε να κοροϊφεί άπειρο άνθρωποι σε δούλα.

Άλλά στην «Άγία Ιωάννα», χωρίς να παύει όλοτελα να γελοιοποιεί μερικά πράγματα με τρόπο άνοηλητικό, ο ΣΩ παρουσιάζεται με σοβαρότητα, που ξεπερνάει το συνηθισμένο μέτρο. Έδώ βλέπουμε τον ΣΩ τον ένθερμο διαμαρτυρόμενο και ανθρωπιστή, να έπιμένει με πείσμα πάνω στο δικαίωμα του άτόμου να θρει τη δική του λύτρωση και στο δικαίωμα ενός λαού να ζει ελευθερος και ειρηνικά στον τόπο που γεννήθηκε. Έδώ θρίσκουμε τον ΣΩ με τη θερμή της ζωής, πρόθυμο να μάθει με τον δικό του τρόπο και με την ίδια πάντοτε άδυναμία — που μπορούμε να του συγχωρέσουμε — να διδάξει όλο τον κόσμο. Έδώ συναντούμε τον ΣΩ τον μεταρρυθμιστή, να δραματοποιεί το γεγονός ότι η κοινωνία θασανίζει τους μεταρρυθμιστές της όσο ζουν και τους ανακηρύσσει ήρωες μόλις πεθάνουν. Κι' έτσι αποδειχνει ότι οι άνδρες κι' οι γυναίκες είναι πιο πρόθυμοι να διορθωθούν από γελοιοποιούς, παρά από φιλόσοφους ή άγίους.

Στην «Άγία Ιωάννα» ανακαλύπτουμε τον ΣΩ στο ύψος του, σαν δάσκαλο, σαν θεατήρινο και σαν δραματικό συγγραφέα.

Και πρώτα είναι δάσκαλος, εν μέρει, επειδή η μεταρρύθμιση της κοινωνίας του έχει γίνει πάθος, όπως και με τον Σέλλερ, και εν μέρει επειδή έχει από φυσικό του τη διάθεση που τον σπρώχνει να όρμαε, μέσα στους μεταρρυθμιστές και σοβαρούς συγχρόνους του και να τους έξαναγκάζει να μεταχειριστούν κι' αυτοί την έξυπνάδα τους για ν' άμυνθούν εναντίον του. Τώρα κι' έξηφτα χρόνια διδάσκει κηρύττει και ρητορεύει στο δρόμο, όπως συλλόγους, στον τύπο και πρώτα-πρώτα στη φεατρική σκηνή.

Άρχισε τη μακρόχρονη σταδιοδρομία του 19 χρονών, όταν έγραψε από το δουλιάνο ένα γράμμα σε κάποιο άγγλικό περιοδικό και διακήρυξε τον εαυτό του άθεο. Κατά σύμπτωση όμως ο ΣΩ είναι πουριτανός στη διαγωγή του, σχεδόν άσκητής. Άλλά η θρησκευτική ατμόσφαιρα της νεότητάς του και η άτεχνη ύμνολογία του θρησκευτικού δόγματός του άνηκε η οικογένειά του, είχε γίνει άποκρουστική. Τα Λονδίνο όμως έμεινε άσυγκινητο από το κήρυγμα του ΣΩ και ο νεαρός μεταρρυθμιστής κατέθηκε στην πρωτεύουσα για να ζυπήσει τον κόσμο.

Πέρασαν έννά χρόνια άγώνων, όπότε αν κέρδεσε μονάχα έξη λίρες απ' την πένα του κι' απ' αυτές τις πέντε τις πήρε για μία ρεκλά-

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 7)

Ο ΜΠΕΡΝΑΡ ΣΩ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 1)
...ο σκοπός του Μπερναρ Σω...
...ο σκοπός του Μπερναρ Σω...
...ο σκοπός του Μπερναρ Σω...

Μάνα μου εγώ δεν κάθουμαι να γίνω κοκορικός, καπέλι να κάνω άμπελοκόρφο, καπέλι να δουλεύω των έχθρων, καπέλι στους γερνότες.

Ο Έλληνας δεν έπαψε να αντισταίνει το μεγαλείο το μεγαθός και να ζητά το καλό, ο ώμορφος στο μέτρο και στη συμμετρία...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα, που αντέβαιναν πολύ στο έθνος...

Το έργο του Μπερναρ Σω είναι δραματικό, αλλά και πολύ σημαντικό...
...ο σκοπός του Μπερναρ Σω...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Αθήνα 10-1-41.

Ο καθολικός χαρακτήρας ΚΑΘΕ ΑΛΗΘΙΝΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 1)
...ο σκοπός του Μπερναρ Σω...
...ο σκοπός του Μπερναρ Σω...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Αθήνα 10-1-41.

ΕΡΣΚΙΝ ΚΩΛΤΙΓΟΥΕΛ ΣΤΑ ΚΑΤΗΝΟΤΟΠΙΑ

ΜΕΤΑΦΡ. Γ. ΤΡ.
...ο σκοπός του Μπερναρ Σω...
...ο σκοπός του Μπερναρ Σω...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Αθήνα 10-1-41.

ΙΣΤΟΡΙΑ (Βιβλίο 8ο)

ΜΕΤΑΦΡ. ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ Κ. Γ. ΚΟΤΖΙΟΥΛΑ
...ο σκοπός του Μπερναρ Σω...
...ο σκοπός του Μπερναρ Σω...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Αθήνα 10-1-41.

ΗΡΩΔΟΥΣ

...ο σκοπός του Μπερναρ Σω...
...ο σκοπός του Μπερναρ Σω...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Αθήνα 10-1-41.

Της παρεμβολής τις χρησιμοποίησε όχι μονάχα οι περιστασιακοί, αλλά και για έργο δόξολογίας. Έτσι στα «Γενικά και Άνω θρώσκος, σε μέαν έποχη που ο Μπ. ομαρκ κι ο Μπ. κερσοζο, σουν στην κοινή γνώμη της Εύρωσης, ο Σω Ισχυρίζομαι ότι ο πόλεμος σμένου ατόων μέχρι σήμερα, Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα, που αντέβαιναν πολύ στο έθνος...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Από το 1892 και έδωθε έβγαλε μια σειρά εκκλησιαστικά, έβγαλε και προκλητικά δράματα...

Αθήνα 10-1-41.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ
ΕΣΤΙΜΩΤΗ:
Για ένα χρόνο Δραχ. 150
Για έξι μήνες 100
ΕΣΤΙΜΩΤΗΚΟ
Για ένα χρόνο Δραχ. 1

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ
ΕΣΤΙΜΩΤΗ:
Για ένα χρόνο Δραχ. 150
Για έξι μήνες 100
ΕΣΤΙΜΩΤΗΚΟ
Για ένα χρόνο Δραχ. 1

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΗΠΕΙΡΟΥ - 1935

Της Ε. Π.

Οι δρόμοι που πάνε στην Ήπειρο και τα μάκρη τους, τη δείχνουν βαθειά στεριά. Από την Αλβανία πάει ένας δρόμος του Αργυροκάστρου και ένας της Κορυτσάς. Από τη Θεσσαλία ο δρόμος του Μετσόβου. Από τη Στερεά Ελλάδα ο καινούργιος Αμφισσα - Ναύπακτος φτάνει τον παλιό Μεσολόγγι - Αγρινί - Άρτα. Είναι και περάματα: Πάτρα - Κρυονέρι, Ψαθόπυργος - Ναύπακτος, μιά οι βοριάδες δυσκολεύουν τη φόρτωσιν από τη μιά και οι νοτιάδες από την άλλη. Αεροπλάνο πάει 4 φορές την εβδομάδα στα Γιάννενα σε δυό ώρες - εκτός 3 μήνες χειμωνιάτικους. Οι τσελιγκάδες με γκλίτσες συνηθίζουν την εύκολια του καθώς και ο Δεσπότης τους. Ως και για τα κοτόπουλα κανονιστική τιμή.

Όλες οι επαρχίες όμως αρχίζουν από τον Πειραιά όπου είναι τα καφνεία χρήσιμα σαν προξενία, κι από το τακτικό τους δρομολόγιο. Για Πρέβεζα έχει βαπόρι 3-4 φορές την εβδομάδα. Πάνει τις σκάλες Κεφαλονιάς - Ιθάκης ή σκάλες της Στερεάς Αστακό - Μύτικα μέσα σε ώρες χαμηλές. Έχινούσες, σαν από ήσυχες συνθήκες αλλοιωτικές από τις άνεμο-ετρατημένες των Κυκλάδων. Ο Αστακός είναι βαθύ λιμάνι - κάθε καλοκαίρι άραζει ο αγγλικός στόλος. Οι κατεβασίες του Αστρουπόταμου θολώνουν τα νερά εκεί όπου ο μύθος έλεγε πως το ποτάμι βουτούσε για να κολυμπήσει ως μιάν άσχημη του βρούχου στη Σικελία. Ψαρεύεται κεφαλοί - μπαρμπούνια - καρβίδες κι άλλα ψάρια του βούρκου. Όλα τα δρομολόγια ύστερα ανεβαίνουν το κανάλι της Λευκάδας με τις αλυκές. Από τον μύθο νότιο άσπρο κάβα της Λευκάδας - ρίχτηκε ή Σακφώ κι από τσι πιστεύανε οι έρχοντες, όποιος δεν πιγεί πεφτοντας θλιμένος ή κρηνηκός παραγοριέται.

Στο κατάστρωμα βγαίνουν πρώτα ήπειρώτικα υμιάδια φλοκαίτες καθώς και τσαρούχια ένα είδος διπλοπεταωμένο και πιδ χοντρούτικο απ' την έμπνημένη φωνή των Μωραίων και των Ρουμελιωτών. Και τα κεφάλια των Ήπειρωτών είναι μωρό κάτα, στην κορφή γεμάτα σαν κάστανα. Και των Ποντίων τα κεφάλια ξεχωρίζουν μά πουθενά τόσο αλάθειτα να γυαρίζονται όπως οι Ήπειρώτες ψωμάδες - δασκαλοι - γκαρβόνια παντού όπου βρίσκονται - λένε πως κάθε αγόρι που γενιούνταν ή μάνα του έδινε την ελόη εκάστ στην Πόλη Κουλουρτζής - πατώντας τα κεφάλια του από πάνω ως για να στέκεται ίσια ό ταβάς με τα κουλούρια - μά και των γυναικών είναι όμοια.

Το λιμάνι της Λευκάδας είναι κλεισμένο με μώλους και αυλάκια σά δίχτυ και περνά πάλι αντίπερα. Βγαίνοντας έχει κάστρο Φράγκικο. Η Πρέβεζα είναι λιμάνι χωρίς άερα θαλασσινό. Έχει πολλές μασσίνες και θάρκες κουρίτες που τις άθαράρουν στα ριχά με κοντάρι. Δεξιά στον κόρφο άσπρίζει ακόμη το Άκτιον γιατί τωρα είναι υπισμένος συνοικισμός στο μέρος όπου νικήθηκε ο Αντώνιος με την Κλεοπάτρα.

Η Πρέβεζα έχει ωραίους μπαζέδες απ' τον καιρό των Τουρκών κι ελαίωνες απ' τον καιρό των Βενετσιάνων. Η ρωμισσίνη δεν φυτεύει πορεύεται. Τα ελαιόδενδρα είναι ψηλά και μακριά του έιδους που τους ταιριάζει το ρητό πως «έλια που κιντά τον οδρανό ξεπνά τον νοικοκύρη». Ήταν των υπηβων καθώς και όσα λειβάδια είναι μοιρασμένα τωρα στους πρόσφυγες. Στο παραθαλάσσιο τά λουτρά της Κλεοπάτρας είναι για ρευματισμούς. Τα φράγκικα φουάρια είναι φυλακή Παζάρι γίνεται το Σάββατο. Το κλίμα έχει η ήπλακωση. Ο ποιητής Κορυτσάς σαν άποσάσσε το θανάτο του 1928 πρώτα πάλμισε μιά ή άσκληρη να πνίγει στα ρη-

χά νερά και το πρωί σκοτώθηκείδιον. Ωστε συμπληρώνεται ή έννοια της δημιουργίας μοιραίας ή θεληματικής. Και ή μιά το λέει ως φοκικό: Ένας πηχάει με το μυστήρι κι άλλος με τον άσθέτη

Ως τη Φιλιπιάδα έχει πολλές θοοκές. Εδώ τα κοπάδια δικαίωνουνε τη θυσία του δρόμου που ξεμακρύνει απ' τα παράλια τραβώντας προς τ' άπελπισμένα μεσόγεια. Κάθε κοπάδι θοοκί όπως το ζητά ή θέση και ή διάθεσή του. Βόδια-βουδάλια στα θάρκα, στις λάκες πρόβατα, σε Ισάδια τ' άλλα και τα μουλάρια που αν τύχουνε καλόβολα πιδ πονεμένα κι από παιδιά. Κι όπου λόγγος και παλιούρι και χαλιάρ φανερώνονται και χάνονται γίδια σαν πειρασμοί. Αλλά χωρίς εργαλεία και κόπους άγγίζουμε ως και τις κρυφότερες σπηλιές της γής. Οι άνθρωποι ούτε σκυφοί ούτε φορτωμένοι: άλλο από νεογέννητα άρνιά - άβγατίζουνε πράματα με τιμή κρέας - μαλλι - γάλα - τυρί. Και τα χτίσματα της τέχνης ούτης στρουγγες - καλύβια - μαντιόια κρέμονται στα κούτελα των θουνών σαν παλαιά στολιστικά, λίγοι ξέρουνε την ώφέλειά τους.

Στά 6 χιλ. είναι τα άρχαία της Νικόπολης - υδραγωγείο - τοίχοι φρουρίου, και στην αντίκρη πλαγιά θέατρο και στάδιο, άνωστρητα. Από τη νίκη που έγινε άφορη ή να τα χτίσει ο Οκτάβιος, οι νικημένο, πήρανε όλο το ποιητικό μερίδιο. Μέλισσες θοοκουνε την άνοιξη και θγάζει δυόσμο το μέρος, μέντες κι άλλα μυριστικά. Τρέχει λίγο νερό χειμώνα καλοκαίρι, άστερευτο. Κάθως προχωρεί ο δρόμος, τα θουνά όπου κλίνει ο ήλιος άριστερά τα πιδ άνελέητα είναι τα Σουλιώτικα. Δικαίω-νουνε από μακριά τους κλέφτες που ρίχανε τις γυναικές με ζεμπλέκα μαλλιά στα γκρεμά του Σαλόγγου για σγουριά, κι άφου δεν έμεινε πια ούτε άγριό θλαστόρι να τους στηλώσει, θάλασε φωτιά και μπαρούτια και άναπαυτήκαε.

Στά 32 χιλ. ως 500 μέτρα δεξιά του δρόμου ένα έρείπιο που φαίνεται, είναι της πολιτείας των Ρωγών, προσκόνημα χριστιανικό και Δεσποτάτο, όπου φέρανε το λειψάνο του Ευαγγελιστή Λουκά άμα οι Φράγκοι πήρανε την Πόλη. Μένει στην πύλη της εκκλησίας έπιγραφή και καρποφόρα δέντρα - πλήθος άγριεμένα. Η ιστορία τούτων των μερών τρέχει λίγη-λίγη από τετάρτια καλογερικά και οδοιπορικά, ολόκληρες πολιτείες - πόλεις - ποτάμια - ψυχές ως και ή λίμνη στα Γιάννενα πρима τοσο φανταχτερό μέναε χωρίς πρόσωπο θαφτεμένο.

Υστερα είναι ή δέση του Λούρου ως που ανεβαίνουνε τα καίκια της θάλασσας, και ξεπροβάλλουνε άμμουρα ταξιδεμένα άνάμεσα στις άβδεις φυλλωσιές. Το ποτάμι εκεί θαλάτωνα πολών κάμητ και χιλιάδες πουλιά και κρυφά του νερού φαλιάρωνε στα καλάμια. Την άνοιξη άνθίζουνε άσπρα κρίνα και κίτρινα. Και τα σκουτιά φέρνουνε για πλούσιο και γλυκάμα ό θλίξιες και στες γνώνους στους άχτους - δλοχρονίς τα βαρεία λουλάκια και κρεμειά.

Η Φιλιπιάδα στα 40 χιλ. είναι δυό λουριές-σπίτια από δυό κι από κεί του δρόμου-στη μέση χτιστή ολόσπηρη πέτρα πελεκητή - οι άκρες καλύβια γυφτικά και σκηνιτών άπηχτα. Της άγοράς ή δουλειά γίνεται με τους θλαγούς που ξεχειμωνιάζονε. Το καλοκαίρι έχει κρηνοπι. Ο δρόμος περνά ως εκεί τρία πρόσφυγικά χωριά ποντικά. Σαφράμπολη - Καλλιπέλη - Ίνέμπελη δνόματα κουβαλημένα ως περιούσις όπου καταλαγα άζνε ό διώχμένοι. Μοιάζει ή τόχη της ρωμισσίνης με την κίτηρη του ζιζάνιο - που καθώς το θοτανίζονε λεί της θοτανίστρας «τράβα το ποδαράκι σου καλέ γιατί με στενοχώρεσε».

Πιδ μπρόστα κρέει ο δρόμος της Άρτας δλοσίος άνάμεσα σε περιθόλια ως, το γεφύρι με τις πέντε καμάρες. Η μεγάλη μεσινη άσπου να ξεπετάξει στην κορφή της τ' άυτοκίνητο κρούει την αντίπερα μεριά. Ξεχάστηκε, ο σκοπός του τραγουδιού του. Τα λόγια μιάς παραλλαγής παριστάνουνε πικραμένο, τον πρωτομάστορα και το θυσίασμα της γυναικάς ως λάθος του πουλιού και της άλλης παραγο - κέμενο από τον

κει ό,τι ζωντανό προβάλλε - έσα σε τόση θουνία έρημιά φαίνεται να ζει σαν χωρίς σπλάγχο. Κι ό ντόπιος έπρεπε να θρίσκει έδω άναποδο παίνεμα πως ή πατρίδα του δε θγάζει ούτε καρπό, ούτε ζωντανό, ούτε για χόρτασμα, ούτε για πούλη-να να ξευτελίξει τη γαή. Όμως και στην τέλεια στέρηση φαίνεται διατηρούνται άτομα έτοιμα και κρυφά σαν αυγά κολλημένα από ένα ψιλό στριμένο ένστικτο, με την πρώτη ζεστή περισταση ξεπετιόντανε

Έλληνες κλωσιόμενοι μοναχοί τους. Στά 70 χιλ. φαίνονται από μακρό ή έπι κακού. Το ποτάμι στο φλεβίζει απ' το Περιστέρι. Άλλοι το γράφουνε Άραχθο κι άλλοι Άνα- Πάιρνει κι ό πρωτομάστορας και ρίχνει μέγα λίθον. Άλλη ως μαγκιά: Τον ίσκιό της άρπάζουνε παίρνουν και τη στοιχειώνουν Κι' όσο κι πάει στο σπίτι της έπεσε του θανάτου. Όπως και τωρα μετρούνε μ' ένα ράμα το μιδί του άσθρούπου έπι καλού ή έπι κακού. Το ποτάμι του φλεβίζει απ' το Περιστέρι. Άλλοι το γράφουνε Άραχθο κι άλλοι Άνα-

Φορεσιό απ' τα χωριά του κάμπο των Ίωαννίνων. (Σχέδιο του κ. Ν. Ξυγοπόλλου για τις Ήπειρώτικες Τέχνες.)

χο. Πέφτει στη θάλασσα απ' τους βάλτους της Σαλαόρας. Πλήθος γύφτοι ζουνε σ' αήτα τα μέρη από το χόρτο και τα καλάμια του. Παζάρι έχει το Σάββατο. Στα μικρομάγαζα της άγοράς θρίσκονται πολλοί τέχνητες άγρευτου τεχνών καρποτάδες - συρμακέσσηδες - ρωμιόραφτες - τσαρουχάδες. Η Άρτα κι ό ποταμικός κάμπο είναι σαν μιά χάρη χαρισμένη πριν άρχίσει ό άγώνας των θουνών. Έχει παλιές εκκλησιές - Η Παρηγοριτίσσια, στη μέση της πλατείας είναι δίπατη - μισοτελειωμένη από το 1328. Τα μινιάλια στην Ήπειρο και πια του ό της Άλλάδας φαίνονται έβρες διδάχες άγιοπαικές - θαλικές - τωρλικές, όπου τα άλκα του τόπου δε φάνουνε ή δεν έπιθυμούνε να ξεπεράσουνε τη λιγοστάδα τους. Η έπιγραφή της Πύλης του Παρθένου διαβάζεται: «Κομνηνός Δούκας Βασίλειος Νικηφόρος, Άνω βασίλισσα Παλαιολογίνα». Οι Άγιοι Θεόδωρος και ό Άγιος Βασίλειος είναι παλαιότερες μικρές εκκλησιές.

Από τη Φιλιπιάδα κι άπάνω πιδνουνε τα θουνά. Ο δρόμος πάει με το Λούρο κι όπου Ιωάννουνε τα νερά του ποταμού γίνονται θηρία πλατινιά. Στά 70 χιλ. στον πώχτορο ίσκιό ένας Γιαννιώτης έχει παρτίγκα όπου σταματούνε τ' αυτοκίνητα και οι τυχεροί τρώνε πέστραφες. Τις φαρεύουνε με δίχτυα ή κρυφά με δυναμίτη. Και πολλά γάνια θπάρνουνε από τον καιρό των Καραβανίων. Στο φάρδα είναι τοίχοι τους γωρει με δέ διητρείται σήμερα ένα καφενείο. Καθώς και άποθήκες τσιφικιών σαν για πόλεμο χτισμένες που θα σοδείζανε το καμάρ τους οι άνάδες είδ' άλλως και τα λιθάρια κατά τη θέληση του ποταμού σκορπούνε, μαζώνονται, που γεννήματα; Ανεβαίνοντας ο δρόμος φτάνει ως 800 μέτρων στην Κονέα. Από δω κι άπο

Παίρνει κι ό πρωτομάστορας και ρίχνει μέγα λίθον. Άλλη ως μαγκιά: Τον ίσκιό της άρπάζουνε παίρνουν και τη στοιχειώνουν Κι' όσο κι πάει στο σπίτι της έπεσε του θανάτου. Όπως και τωρα μετρούνε μ' ένα ράμα το μιδί του άσθρούπου έπι καλού ή έπι κακού. Το ποτάμι του φλεβίζει απ' το Περιστέρι. Άλλοι το γράφουνε Άραχθο κι άλλοι Άνα-

Πλησιάζοντας τα Γιάννενα είναι κάμπος. Άλλοτες θοοκανε χιλιάδες κεφάλια και θρίσκει χόρτο δυό και τρεις φορές το χρόνο. Άριστέρα είναι τα ντόπια γωριά και δεξιά τρεις συνοικισμοί Κασάρεια, Μπάφρα και ό τελευταίος ό ανεκατωμένος, Άνατολή. Φυτεύουνε κανόν από σπόρο φερμένο από τον Πόντο και καλαμπόκια και κοπισημένα περιδάκια. Στην άκρη αυτού του κάμπο στα ριζώματα του Μπιζανιού έχει καταβόθρες. Ένας γέρος τσοπάνος για ένα ταχινό τσιγάρο που τον φιλέωμε και άνωμε μάλιστα με πριόβολο μάς έδειξε που στραγγίζανε όλα τα νερά του κάμπο τον καιρό του Άλη Πασά κι έγινε άφορη ν' άνοιζονε τις τρύπες. Τωρα σπερνεται το μέρος που βαστούσε νερά ως το Μάη. Ο Τουρκος παλαιός ιδιοκτήτης έλεγε πως ρίξανε στο νερό υδράργυρο χρωματισμένον και ήβγε στον Άραχθο. Τέτοιες καταβόθρες υπάρχουνε και στις δυό άκρες της λίμνης Καστρίτσα και Λαψίστα και σε άλλες τοποθεσίες παρόμοιες. Τα Γιάννενα φαίνονται και ή λίμνη πρωτογυαλίσει απ' το ύψωμα του Άη Γιάννη της Μπουνίλας. Έκει πεζούσανε οι στρατοί όλοι που τα πατήσανε. Στις 14 Σεπτεμβρίου γίνεται πανηγύρι. Μιά Τουρκισσα μολ έίπε πως οι άραπίνες σκλάβες των σαραγιών βγαίνανε σ' αυτά τα λειβάδια ένα φεγγάρι το χρόνο και κουλούντανε και κάνανε δικές τους χαρές που τις λέγανε εγκλιούμα. Και για να μη περιμένονε οι κυράδες άφί-νανε στη θέση τους ένα ζά μαγεμένο να κουνάει τις κούνιες και να τελειώνει τις δουλειές. Ίσια μέσα στη λίμνη πέφτει το Μιτακέλι που είναι καμένο άπ' τον Άλη Παπά για να μην κρούβονται στα δάση κλέφτες. Μεσο-

πλαγίς φαίνονται οι Λυγκιάτες πρώτο Ζαγόρι. Άνατολικά είναι το Περιστέρι της Πίνδου ή πολύ άπολη κορυφή, τα Τζουμέρκα νότια σαν πριόνι άναπόδο και δυτικά πάλι Όλύτσιας.

Πρώτη γειτονιά μπαίνοντας ή Καλούτσα έχει γυφτικά και καφενέδες, πλήθος μαγορίκα και μαγαζιά όπου χωριάτες και χωριάτισσες ψωνίζουνε, φορτώνουνε, ξεφορτώνουνε και περιμένουνε τις ώρες και ώρες δυο διαρκούνε οι παραπονιάρικες ύποθέσεις τους. Οι σκεπές είναι χαμηλές, κουκουλώνουνε και τους δρόμους. Παντού πραγματίες κρέμονται, για σεργιάνισμα. Κάθε νύχτα εκεί κά-νουνε γλέντια στρατιώτες και άπρονήτοι φτωχοί έχοντας πρόχειρα τα όργανα των γυφτων ως και πλούσιοι φρόνιμοι άγαπίζονε σ' αήτη την ξελογιασμένη γειτονιά. Άπο τέτοιο περιστατικό ήβγε το τραγούδι της τουρκογυφτίσσιας Φατιμές που την σκότωσε άπο ζή-λεια ό γιός ενός κύρ Ζήση προσε-στού.

Πριν τους πολέμους γυρίζανε παρές οι ονομαζόμενες μπαντί-δοι και τσορήδες που βαστούσανε τη θέση τους στην κοινωνία γλεντήτων. Τις Κυριακές βγαίνανε στα κοντινά βουναλάκια και πιδ-νανε πετροπόλεμο με τους Τούρ-κους. Με το άριστερό σηκώσανε τα κοντοκάπια να κρούδουνε τα κεφάλια τους και πετροβολώντας με το δεξί πλησιάζανε όσπου να γτυπούνται και με ραβδία. Και ό κόσμος τους συντηρούσε πρόθυμα.

Το κάστρο παραστέκει τη λίμνη. Μέσα τα περισσότερα σπίτια είναι Όθρέικα. Τους χριστιανούς τους διώξανε από την επανάσταση του Σκυλόσοφου Διονυσίου Δε-σπότη Τρικαλών που στα 1611 σήκωσε τους χωριάτες να καταλύ-σαι την έξουσία των Τούρκων φω-νάζοντας: «Χαράτζι - χαρατζε-πουλο» φόρος του φόρου ηλαδή, «κέρυε Έλεήσον». Τώρα βλάχοι μακτοράι άγοράζονε τα παύα σπίατα και τα συγυρίζονε. Την τάφο την σκεπάσανε από 1912. Τα τείχη του Κάστρου μένονε ά-πως τάφισε ό Άλη Πασάς. Η Άννα Κομνηνη άναφέρει στην «Άλε-ξιάδα» πως έκανε ο Νορμανδός έ-πισκευή στα 1080, λοιπόν είναι πα-λαιότερα. Άπο τα δυό παλιά τζα-μιά το Φετριέ το κάνανε φαρμα-καποθήκη του στρατού, το Άσ-λαν με το Μεντρεσέ, Μουσείο μι-σοβάδιο. Ένα γύρω το Κάστρο είναι πάλι Έθραϊκή. Η Ήπειρος έχει πολλές πλούσιες Κονιότρες από τον τελευταίο διωγμό των Έ-θραίων της Ιερουσαλήμ. Υπάρχει έξιτορόσημο ενός Ραθίνου Βενιαμίν που την γύρισε στα 1165. Έχονε ύπόληψη στο εμπόριο και άγαπού-νε τα καινούργια ως καλύτερα. Ένας Έθραϊός σαν έφερε πρώ-τη φορά σπίρτα στα Γιάννενα στάθηκε καθώς περνούσε ό Άλη Πασάς την πύλη του Κάστρου προσκόνησε κι έδειξε την πραγμά-τια. Όπου ο Βεζόρης ήηρε τα σπίρτα κι ένα ένα τάνωψε όλα. Υστερα διάταξε να πάρουνε του Έθραϊού το κεφάλι. Γιατί μ' ένα ξυλάκι, γύρισε και είπε, ξευτελί-ζονται σήμερα 45 να βγει μιά σπί-θα με πριόβολο, ίσκα και στουρ-νάρι. Οι Έθραίοι μιλούνε κοφτά ήπειρώτικα και σурτά έθραϊκά, φυλάγουνε τις έορτές, και κάθε Παρασκευή μεσάνυχτα περνά έ-νας φύλακας φωνάζοντας άρα για σά - δεν πιδνουνε δουλειά στα σπίτια.

Το κάστρο παραστέκει τη λίμνη. Μέσα τα περισσότερα σπίτια είναι Όθρέικα. Τους χριστιανούς τους διώξανε από την επανάσταση του Σκυλόσοφου Διονυσίου Δε-σπότη Τρικαλών που στα 1611 σήκωσε τους χωριάτες να καταλύ-σαι την έξουσία των Τούρκων φω-νάζοντας: «Χαράτζι - χαρατζε-πουλο» φόρος του φόρου ηλαδή, «κέρυε Έλεήσον». Τώρα βλάχοι μακτοράι άγοράζονε τα παύα σπίατα και τα συγυρίζονε. Την τάφο την σκεπάσανε από 1912. Τα τείχη του Κάστρου μένονε ά-πως τάφισε ό Άλη Πασάς. Η Άννα Κομνηνη άναφέρει στην «Άλε-ξιάδα» πως έκανε ο Νορμανδός έ-πισκευή στα 1080, λοιπόν είναι πα-λαιότερα. Άπο τα δυό παλιά τζα-μιά το Φετριέ το κάνανε φαρμα-καποθήκη του στρατού, το Άσ-λαν με το Μεντρεσέ, Μουσείο μι-σοβάδιο. Ένα γύρω το Κάστρο είναι πάλι Έθραϊκή. Η Ήπειρος έχει πολλές πλούσιες Κονιότρες από τον τελευταίο διωγμό των Έ-θραίων της Ιερουσαλήμ. Υπάρχει έξιτορόσημο ενός Ραθίνου Βενιαμίν που την γύρισε στα 1165. Έχονε ύπόληψη στο εμπόριο και άγαπού-νε τα καινούργια ως καλύτερα. Ένας Έθραϊός σαν έφερε πρώ-τη φορά σπίρτα στα Γιάννενα στάθηκε καθώς περνούσε ό Άλη Πασάς την πύλη του Κάστρου προσκόνησε κι έδειξε την πραγμά-τια. Όπου ο Βεζόρης ήηρε τα σπίρτα κι ένα ένα τάνωψε όλα. Υστερα διάταξε να πάρουνε του Έθραϊού το κεφάλι. Γιατί μ' ένα ξυλάκι, γύρισε και είπε, ξευτελί-ζονται σήμερα 45 να βγει μιά σπί-θα με πριόβολο, ίσκα και στουρ-νάρι. Οι Έθραίοι μιλούνε κοφτά ήπειρώτικα και σурτά έθραϊκά, φυλάγουνε τις έορτές, και κάθε Παρασκευή μεσάνυχτα περνά έ-νας φύλακας φωνάζοντας άρα για σά - δεν πιδνουνε δουλειά στα σπίτια.

Το κάστρο παραστέκει τη λίμνη. Μέσα τα περισσότερα σπίτια είναι Όθρέικα. Τους χριστιανούς τους διώξανε από την επανάσταση του Σκυλόσοφου Διονυσίου Δε-σπότη Τρικαλών που στα 1611 σήκωσε τους χωριάτες να καταλύ-σαι την έξουσία των Τούρκων φω-νάζοντας: «Χαράτζι - χαρατζε-πουλο» φόρος του φόρου ηλαδή, «κέρυε Έλεήσον». Τώρα βλάχοι μακτοράι άγοράζονε τα παύα σπίατα και τα συγυρίζονε. Την τάφο την σκεπάσανε από 1912. Τα τείχη του Κάστρου μένονε ά-πως τάφισε ό Άλη Πασάς. Η Άννα Κομνηνη άναφέρει στην «Άλε-ξιάδα» πως έκανε ο Νορμανδός έ-πισκευή στα 1080, λοιπόν είναι πα-λαιότερα. Άπο τα δυό παλιά τζα-μιά το Φετριέ το κάνανε φαρμα-καποθήκη του στρατού, το Άσ-λαν με το Μεντρεσέ, Μουσείο μι-σοβάδιο. Ένα γύρω το Κάστρο είναι πάλι Έθραϊκή. Η Ήπειρος έχει πολλές πλούσιες Κονιότρες από τον τελευταίο διωγμό των Έ-θραίων της Ιερουσαλήμ. Υπάρχει έξιτορόσημο ενός Ραθίνου Βενιαμίν που την γύρισε στα 1165. Έχονε ύπόληψη στο εμπόριο και άγαπού-νε τα καινούργια ως καλύτερα. Ένας Έθραϊός σαν έφερε πρώ-τη φορά σπίρτα στα Γιάννενα στάθηκε καθώς περνούσε ό Άλη Πασάς την πύλη του Κάστρου προσκόνησε κι έδειξε την πραγμά-τια. Όπου ο Βεζόρης ήηρε τα σπίρτα κι ένα ένα τάνωψε όλα. Υστερα διάταξε να πάρουνε του Έθραϊού το κεφάλι. Γιατί μ' ένα ξυλάκι, γύρισε και είπε, ξευτελί-ζονται σήμερα 45 να βγει μιά σπί-θα με πριόβολο, ίσκα και στουρ-νάρι. Οι Έθραίοι μιλούνε κοφτά ήπειρώτικα και σурτά έθραϊκά, φυλάγουνε τις έορτές, και κάθε Παρασκευή μεσάνυχτα περνά έ-νας φύλακας φωνάζοντας άρα για σά - δεν πιδνουνε δουλειά στα σπίτια.

(ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ)